

ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В КРЕДИТНІЙ СПІЛЦІ “КРЕДИТ-ЧОРНОБИЛЬ”

1. ВСТУП

- 1.1. Кредитна спілка реалізує стратегію як превентивного, так і подальшого впливу на ризики, використовуючи весь спектр наявних інструментів зниження ризику, як на портфельному рівні, так і на рівні окремих угод/процесів. Особлива увага при цьому приділяється вдосконаленню системи управління ризиками, достатності капіталу та ліквідності як механізму управління ризиками і потенційним джерелам покриття збитків.
- 1.2. В умовах тенденції зниження дохідності більшості фінансових інструментів та, як наслідок, зниження рентабельності, контроль за ризиками є одним із основних джерел підтримки рентабельності Кредитної спілки на належному рівні.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 2.1. Ця Політика управління ризиками в Кредитній спілці “Кредит-Чорнобиль” (далі – Політика) розроблена відповідно до Закону України “Про кредитні спілки”, Положення про вимоги до системи управління кредитної спілки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02.02.2024 № 15, Статуту, Стратегії управління ризиками та інших внутрішніх документів [Кредитної спілки “_____”] (далі – Кредитна спілка).
- 2.2. Метою Політики є організація чіткого процесу по ефективному управлінню ризиками шляхом встановлення обмежень, лімітних параметрів для кожного виду ризиків, завданням якого є здійснення систематичного процесу виявлення, обчислення моніторингу, контролю, звітності та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях.

3. ТЕРМІНИ

Система управління ризиками (СУР) – сукупність належним чином задокументованих і затверджених політики, методик і процедур управління ризиками, які визначають порядок дій, спрямованих на здійснення систематичного процесу виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та мінімізацію (зниження до контрольованого рівня) всіх суттєвих ризиків діяльності Кредитної спілки на всіх організаційних рівнях.

Ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання доходів, або невиконання стороною договірних зобов'язань унаслідок впливу негативних внутрішніх та зовнішніх факторів.

Суттєвий ризик – ризик, реалізація якого спричиняє значний вплив на досягнення запланованих показників діяльності чи реалізацію певного процесу.

ССО – головний комплаєнс-менеджер.

СРО – головний ризик-менеджер.

Бізнес-підрозділи - підрозділи та/або працівники, безпосередньо залучені до процесу надання кредитною спілкою фінансових послуг.

Підрозділи підтримки - підрозділи та/або працівники підтримки діяльності кредитної спілки.

4. ОСНОВНІ ВИДИ РИЗИКІВ

4.1. Кредитна спілка виділяє такі суттєві види ризиків і щорічно проводить їх самооцінку:

Вид ризику	Підходи до обмеження та моніторингу ризиків
Кредитний ризик	Встановлення кількісних ризик-апетитів та лімітів
Ризик ліквідності	Встановлення кількісних ризик-апетитів та лімітів
Операційний ризик	Встановлення кількісних ризик-апетитів та лімітів
Процентний ризик	Встановлення кількісних ризик-апетитів
Комплаєнс ризик	Встановлення кількісних ризик-апетитів
Інші суттєві ризики (у разі їх ідентифікації з боку НР)	Встановлення кількісних ризик-апетитів

4.2. Виявлення суттєвих видів ризиків засноване на щорічному виокремленні з загальної сукупності ризиків, що мають істотний вплив на діяльність Кредитної спілки Наглядовою радою (на кінець року прогноз на наступний рік).

4.3. Під даними видами ризиків розуміють (визначення):

- **кредитний ризик** – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору;
- **процентний ризик** – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на активи та/або зобов'язання кредитної спілки;
- **ризик ліквідності** – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності кредитної спілки забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки;
- **операційний ризик** – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників кредитної спілки або інших осіб, збоїв у роботі систем кредитної спілки або внаслідок впливу зовнішніх факторів;
 - **ризик інформаційної безпеки** - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок порушення конфіденційності, цілісності, доступності даних в інформаційних системах кредитної спілки, недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів або настання зовнішніх подій, включаючи кібератаки або неадекватну фізичну безпеку. Ризик інформаційної безпеки включає кіберризик;
 - **ризик інформаційно-комунікаційних технологій** - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несправності або невідповідності інформаційно-комунікаційних технологій бізнес-потреbam кредитної спілки, що може призвести до порушення їх сталого функціонування, або недоліків в організації управління такими технологіями;
 - **юридичний ризик** - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неочікуваного застосування норм законодавства України через можливість їх неоднозначного тлумачення або внаслідок визнання недійсними умов договору у зв'язку з їх невідповідністю вимогам законодавства України.
- **комплаєнс-ризик** – імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання кредитною спілкою вимог законодавства України, стандартів об'єднань учасників ринку фінансових послуг, дія яких поширюється на кредитну спілку, правил

- добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішніх документів кредитної спілки;
- 4.4. Управління кожним блоком суттєвих ризиків здійснюється згідно наведених нижче внутрішніх документів, які затверджуються Наглядовою радою Кредитної спілки і переглядаються у зазначені строки:
- Кредитна політика - переглядається не рідше одного разу на рік;
 - Порядок та процедури управління ризиком ліквідності - переглядається не рідше одного разу на три роки;
 - Політика управління процентним ризиком - переглядається не рідше одного разу на три роки;
 - Порядок та процедури управління операційним ризиком - переглядається не рідше одного разу на три роки;
 - Положення про контроль за дотриманням норм (комплаєнс) - переглядається не рідше одного разу на три роки.
- 4.5. Загальний підхід до управління будь-яким суттєвим ризиком реалізується через наступні етапи:
- виявлення,
 - вимірювання,
 - моніторинг,
 - контроль,
 - звітування,
 - прийняття рішення стосовно методу управління ризиками:
 - ✓ уникнення ризику – відмова від здійснення певних операцій або припинення ділових відносин, які наражають кредитну спілку на ризик;
 - ✓ прийняття ризику – погодження ризику, рівень якого не перевищує обґрунтованого рівня ризику або комбінації ризиків, без необхідності проведення додаткових заходів пом'якшення ризику;
 - ✓ пом'якшення ризику – комплекс заходів, спрямованих на зменшення ймовірності виникнення ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності кредитної спілки;
 - ✓ передавання ризику – передавання кредитною спілкою своєї відповідальності за ризик третім особам за винагороду зі збереженням наявного рівня ризику.

Підходи щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення ризиків передбачені у Кредитній спілці для кожного суттєвого ризику.

- 4.6. Щодо окремих видів ризику у внутрішніх документах з управління ризиками, зазначеними у п. 4.4. цієї Політики за напрямками розкриваються такі питання відповідно:
- щодо кредитного ризику: підходи щодо кредитного адміністрування та моніторингу; підходи щодо перегляду кредитів, уключаючи кредити, надані пов'язаним з кредитною спілкою особам; підходи щодо завчасного (на ранньому етапі) виявлення та управління непрацюючими активами;
 - щодо ризику ліквідності: принципи диверсифікації активів та джерел фінансування з точки зору їх впливу на ризик ліквідності;
 - щодо операційного ризику: критерії визначення значних подій операційного ризику, порядок їх дослідження та ескалації інформації щодо таких подій керівникам кредитної спілки; політику страхування (якщо стратегія з управління ризиками передбачає такий підхід щодо передавання ризику); критерії звітування для подій операційного ризику та обґрунтування таких критеріїв;
 - щодо процентного ризику: визначення чутливості активів та зобов'язань до зміни процентної ставки.

5. ВСТАНОВЛЕННЯ ЛІМІТІВ РИЗИКІВ

- 5.1. Кредитна спілка встановлює ліміти (обмеження) для суттєвих ризиків, що піддаються кількісному вимірюванню, у межах затвердженого ризик-апетиту щодо:
- 1) кредитного ризику;
 - 2) ризику ліквідності ;
 - 3) операційного ризику.
- 5.2. Наглядова рада визначає та затверджує перелік лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику.
Правління затверджує значення лімітів щодо кожного виду ризиків згідно з визначеним радою переліком лімітів.
- 5.3. Кредитна спілка встановлює значення лімітів ризиків як у відсотках до регулятивного капіталу кредитної спілки, так і до загального розміру активів, загальної суми зобов'язань тощо.
- 5.4. Кредитна спілка може встановлювати значення лімітів ризиків щодо окремих операцій або ризиків в абсолютних значеннях та/або у відсотках до інших показників кредитної спілки.
- 5.5. Кредитна спілка також встановлює ліміти для управління різними джерелами концентрації ризиків.
- 5.6. Кількісні показники ризиків розподіляються за рівнями шляхом порівняння фактичного значення ризику із значенням встановленого ліміту з віднесенням відповідного ризику до зеленої, жовтої, жовтогарячої чи червоної зон.

Рівень лімітів встановлюється наступним чином:

Рівень ліміту	Рівень порушення	Дії Кредитної спілки
Допустимий ліміт	«зелена зона»	Ліміт не перевищено, додаткових дій не вимагається
Авторизоване перевищення	«жовта зона»	Допустиме перевищення ліміту, яке залишається на контролі другої лінії захисту Кредитної спілки без залучення Наглядової ради
Перевищення ліміту, встановленого Наглядовою радою	«жовтогаряча зона»	Процедура ескалації порушення лімітів згідно з розділами 6 та 7.

- 5.7. Наглядова рада може делегувати Правлінню повноваження щодо погодження операцій, які призводять до збільшення лімітів ризику (авторизовані перевищення), у Декларації схильності до ризику.
- 5.8. CRO накопичує інформацію про всі авторизовані перевищення лімітів (і дати прийняття рішень колегіальними органами в рамках делегованих повноважень) і всі неавторизовані перевищення лімітів.
- 5.9. Кредитна спілка переглядає значення лімітів ризиків у разі змін ринкових умов або стратегії, але не рідше ніж раз на рік. Перегляд здійснюється на підставі пропозицій бізнес-підрозділів кредитної спілки та CRO (по кредитному ризику, ризику ліквідності та операційному ризику).
- 5.10. CRO якомога швидше після виявлення порушення ліміту ризику (перевищення ліміту, встановленого Наглядовою радою, і досягнення «жовтогарячої зони») інформує Наглядову раду, Правління щодо такого порушення.
- 5.11. Наглядова рада проводить позачерговий перегляд значень лімітів, якщо авторизовані перевищення або порушення лімітів ризиків є частими (раз в тиждень) або постійними (раз в день) відповідно до внутрішніх документів.
Результатом такого перегляду можуть бути (рішення приймає Наглядова рада):
- 1) перегляд значень діючих лімітів;
 - 2) перегляд делегованих повноважень щодо авторизованих перевищень;

- 3) залишення значень лімітів без змін та затвердження плану заходів щодо запобігання їх подальшому перевищенню/порушенню.

6. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЕСКАЛАЦІЇ ПОРУШЕНЬ ЛІМІТІВ ЩОДО ЗБІЛЬШЕННЯ РІВНЯ КРЕДИТНОГО/ПРОЦЕНТНОГО/ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИКУ ТА РИЗИКУ ЛІКВІДНОСТІ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ НЕГАЙНОГО ІНФОРМУВАННЯ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ

- 6.1. CRO здійснює контроль лімітів ризику / рівня ризику (всі види ризику крім комплаєнс-ризиків) і не пізніше наступного робочого дня після виявлення порушення ліміту ризику письмово інформує:
 - Наглядову раду;
 - Правління, а також Кредитний комітет – у разі перевищення рівня кредитного ризику;
 - ССО.
- 6.2. Тема повідомлення: «Перевищення ліміту\рівня ризику «категорія ризику» - назва ліміту\ризиків на XX.XX.20XX.
- 6.3. Зміст листа:
 1. Факт перевищення ліміту\рівня ризику
 2. Дата перевищення ліміту\рівня ризику
 3. Причина перевищення ліміту\підвищення рівня ризику
 4. Рекомендація по реагуванню на перевищення ліміту\підвищення рівня ризику (план заходів для усунення порушень ліміту).

7. ЗАГАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЕСКАЛАЦІЇ ПОРУШЕНЬ РИЗИК-АПЕТИТУ КОМПЛАЄНС-РИЗИКУ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ НЕГАЙНОГО ІНФОРМУВАННЯ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ

- 7.1. ССО забезпечує моніторинг фактів, що свідчать про реалізацію подій комплаєнс-ризиків.
- 7.2. У разі виникнення істотних подій комплаєнс-ризиків, які приводять/можуть привести до надмірного збільшення рівня комплаєнс-ризиків, ССО письмово інформує:
 - Наглядову раду;
 - Правління;
 - CRO не пізніше наступного робочого дня після виявлення такої події.
- 7.3. Тема повідомлення: «Перевищення ризик-апетиту комплаєнс-ризиків на XX.XX.20XX.
- 7.4. Зміст листа:
 1. Факт перевищення
 2. Дата перевищення
 3. Причина перевищення
 4. Рекомендація по реагуванню на перевищення ліміту (план заходів для ліквідації порушень ліміту).

8. ЗАГАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАГЛЯДОВОЮ РАДОЮ РИЗИК-АПЕТИТУ

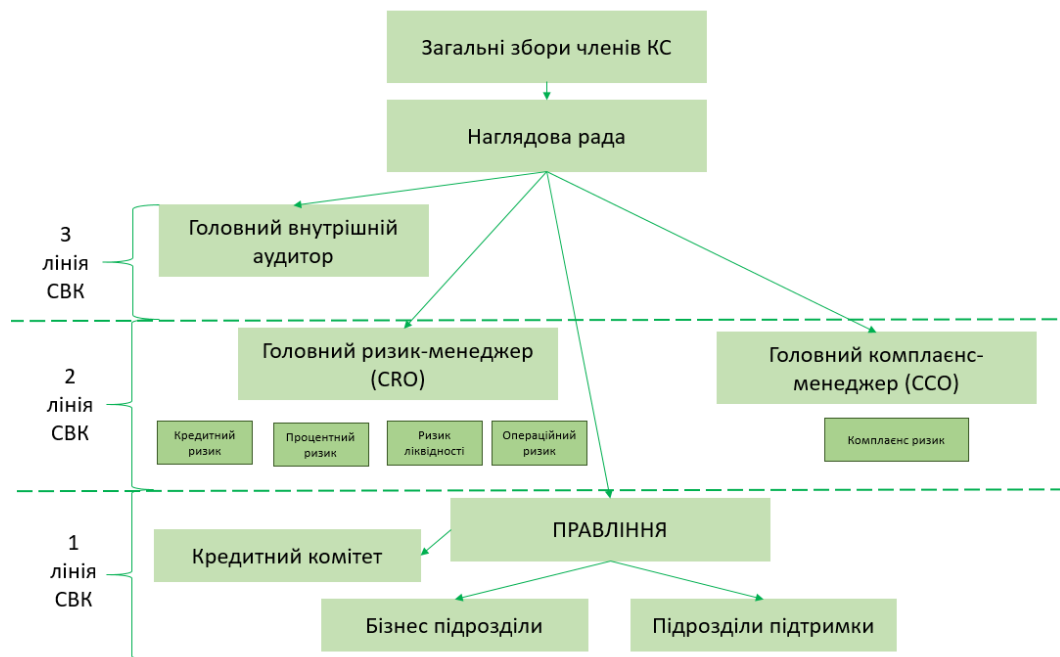
- 8.1. CRO визначає показники ризик-апетиту у вигляді переліку кількісних та якісних показників ризик-апетиту по різних типах ризиків (кредитний ризик, процентний ризик, ризик ліквідності, операційний ризик), пропонує до моніторингу в поточному році для включення у Декларацію схильності до ризику, яка затверджується Наглядовою радою Кредитної спілки (далі – Декларація).
- 8.2. ССО розраховує профіль комплаєнс-ризиків, формує мінімальний перелік кількісних і якісних показників по кожному із видів контрольованих комплаєнс-ризиків, пропонує до моніторингу в поточному році для включення у Декларацію.

- 8.3. Не пізніше 31 січня кожного року CRO розраховує показники ризик-апетиту ризик-апетиту і подає їх Наглядовій раді для розгляду та включення у Декларацію.
- 8.4. Кількісні та якісні показники ризик-апетиту повинні враховувати такі аспекти, як достатність капіталу, ліквідність, операційна прибутковість та вартість ризику. Кредитна спілка повинна встановити показники ризик-апетиту щодо забезпечення кредитною спілкою дотримання пруденційних нормативів, установлених нормативно-правовим актом Національного банку України з питань регулювання діяльності кредитних спілок.
- 8.5. Ризик-апетит до кожного з видів ризику є комбінацією кількісних показників, перелік яких залежить від виду ризику та таких загальних якісних вимог:
- 1) повноти внутрішніх документів з управління ризиками, які відповідають бізнес-моделі кредитної спілки;
 - 2) наявності опису процесів спілки, що визначають ключові точки, в яких кредитна спілка може наражатися на суттєві ризики;
 - 3) достатнього рівня кваліфікації працівників кредитної спілки, які забезпечують виконання процесів з управління ризиками;
 - 4) достатності та належного функціонування інформаційних систем кредитної спілки щодо управління ризиками, потрібних для підтримки процесів;
 - 5) наявності в інформаційних системах щодо управління ризиками кредитної спілки повних та якісних даних, що забезпечують належну оцінку величини ризиків;
 - 6) наявності контролю за дотриманням норм (комплаєнс), кодексу поведінки (етики), запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
- 8.6. Кредитна спілка визначає мінімальний перелік кількісних показників ризик-апетиту до ризику ліквідності, до якого належать тривалість періоду повного і своєчасного виконання кредитною спілкою своїх зобов'язань під час стресової ситуації та потрібний для цього обсяг ліквідних активів.
- 8.7. Кредитна спілка визначає мінімальний перелік кількісних показників ризик-апетиту до процентного ризику, який складається з очікуваних втрат (можливих збитків) для процентного ризику у відсотках до регулятивного капіталу кредитної спілки.
- 8.8. Рівень ризик-апетиту щодо кожного з видів ризику (індивідуальний рівень) є основою для встановлення лімітів.
- 8.9. Наглядова рада під час затвердження плану діяльності кредитної спілки враховує рівень ризик-апетиту, зазначений в Декларації схильності до ризиків. Наглядова рада також урахує визначений рівень ризик-апетиту в разі прийняття рішення щодо збільшення обсягів активів у результаті розширення діючих видів діяльності, запровадження нових продуктів / послуг.
- 8.10. Комітету з управління ризиками ОКС НАКСУ / Наглядова рада здійснює моніторинг за дотриманням кредитною спілкою встановленого сукупного рівня ризик-апетиту та рівня ризик-апетиту щодо кожного з видів ризику.
- 8.11. Підрозділ з управління ризиками / головний ризик-менеджер інформує Наглядову раду, її комітету з управління ризиками та Правління щодо порушень лімітів ризиків, ризик-апетиту кредитної спілки.

9. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

- 9.1. СУР побудована на 3-х лініях захисту Системи внутрішнього контролю:
- 1-а лінія - бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки
 - 2-а лінія - підрозділ управління ризиками/CRO, підрозділ комплаєнс/ССО
 - 3-я лінія - підрозділ внутрішнього аудиту/головний внутрішній аудитор.
- 9.2. Кредитна спілка забезпечує управління ризиками:

- на першій лінії захисту знаходяться бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки. Ці структурні підрозділи / працівники безпосередньо готують і здійснюють фінансові операції, залучені в процес виявлення, оцінки та моніторингу ризиків, і виконують вимоги внутрішніх нормативних документів в частині управління ризиками, а також враховують рівень контролю ризику, дотримується лімітів ризику при підготовці до проведення операції.
- на другій лінії захисту: CRO та CCO розробляють механізми управління ризиками, методологію, проводять оцінку і моніторинг рівня контролю ризиків, готують звітність за ризиками, здійснюють агрегування ризиків;
- на третій лінії захисту: головний внутрішній аудитор проводить незалежну оцінку якості діючих процесів управління ризиками, виявляє порушення і дає пропозиції щодо вдосконалення системи управління ризиками.

- 9.3. Розподіл функціональних обов'язків між учасниками процесу, їх повноваження, відповідальність та порядок взаємодії:
- 9.3.1. Загальні збори членів КС здійснюють:
- ✓ Визначення основних напрямів діяльності
 - ✓ Обрання та відкликання членів наглядової ради
- 9.3.2. Наглядова рада здійснює:
- ✓ Загальні функції (стратегічні, контрольні)
 - ✓ Рада несе повну відповідальність за створення комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками
 - ✓ Призначення Правління, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, головного внутрішнього аудитора
 - ✓ Перегляд ефективності роботи Правління
 - ✓ Створює загальний етичний клімат організації шляхом визначення та дотримання корпоративних цінностей
- 9.3.3. Правління здійснює:
- ✓ Виконання завдань, визначених загальними зборами та Наглядовою радою
 - ✓ Забезпечення виконання плану діяльності
 - ✓ Забезпечення здійснення поточної діяльності
- 9.4. Створення культури управління ризиками з боку Наглядової ради та Правління створення необхідної атмосфери шляхом:

- отримання працівниками знань і навичок у сфері управління ризиками за допомогою систематичного (регулярного, дистанційного) навчання;
- правильне використання керівниками та працівниками інструментів управління ризиками в повсякденній діяльності;
- формування у працівників навичок правильного і своєчасного використання інструментів управління ризиками;
- відкриті і активні комунікації в рамках Кредитної спілки щодо цінностей та принципів культури управління ризиками.
- визначення і дотримання корпоративних цінностей, а також здійснення контролю за дотриманням таких цінностей (затвердження Кодексу поведінки (етики) та контроль його дотримання всіма працівниками);
- просування обізнаності щодо ризиків шляхом забезпечення систематичного інформування всіх підрозділів про стратегію, політику, процедури з управління ризиками та заохочення вільного обміну інформацією;
- отримання підтверджень, що керівники та інші працівники, проінформовані про дисциплінарні санкції або інші дії, які будуть застосовуватися до них у разі неприйнятної поведінки/порушення в діяльності.

10. ПРИНЦИПИ ТА ПІДХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

10.1. Кредитна спілка забезпечує реалізацію наступних принципів при організації безперервної діяльності:

Принцип	Суть принципу
Принцип безперервності діяльності	Кредитна спілка постійно функціонує та продовжує свою діяльність у наступний необмежений період, незалежно від впливу негативних факторів.
Принцип законності	Процеси безперервності діяльності Кредитної спілки розробляються відповідно до вимог чинного законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України та внутрішніх нормативних документів, які регламентують діяльність.
Принцип послідовності та комплексності	Послідовний та комплексний аналіз уразливості процесів, систем та сервісів, інших ресурсів (працівники, приміщення, техніка) до різних типів можливих сценаріїв переривання діяльності.
Принцип інтегрованості	Процес управління безперервністю діяльності інтегрований у систему управління ризиками.
Принцип регулярності	Регулярне (систематичне та своєчасне), у тому числі при виникненні непередбачених обставин, проведення аналізу впливу негативних факторів на процеси та облік його результатів при плануванні та реалізації заходів щодо забезпечення безперервної діяльності.
Принцип оптимізації витрат на безперервність та мінімізації втрат	Аналіз, виявлення та впровадження (використання) найбільш оптимальних рішень щодо забезпечення безперервної діяльності критичних процесів для досягнення оптимізації витрат на безперервність та мінімізації втрат.
Принцип превентивності	Превентивне виявлення найбільш критичних процесів, операцій, систем та персоналу для подальшого аналізу їхньої чутливості до ризиків ще до реалізації кризи/надзвичайної події.
Принцип прозорості	Впровадження процесу управління безперервністю діяльності передбачає ознайомлення усіх зацікавлених сторін з його організацією та правилами функціонування.
Принцип адаптованості	Контроль динамічної зміни бізнес- та ризик-середовища, невизначеності та впливу змін при проведенні аналізу впливу негативних факторів на процеси.

10.2. Основні підходи щодо забезпечення безперервної діяльності:

- **Рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності Кредитної спілки.** З огляду на те, що виникнення кризи несе пряму загрозу самому існуванню Кредитної спілки і пов'язане з відчутними втратами капіталу, можливість виникнення кризи повинна діагностуватися на найбільш ранніх стадіях з метою своєчасного використання можливостей її нейтралізації.

- **Терміновість реагування на кризові явища.** Кожне кризове явище не тільки має тенденцію до розширення із кожним новим господарським циклом, але й породжує нові супутні йому явища. Тому що раніше будуть застосовані антикризові механізми, то більші можливості до відновлення матиме у своєму розпорядженні Кредитна спілка.
 - **Адекватність реагування на ступінь реальної загрози його фінансовій рівновазі.** Використання системи механізмів щодо нейтралізації загрози в переважній своїй частині пов'язана з фінансовими витратами або втратами. При цьому рівень цих витрат і втрат повинен бути адекватний рівню загрози. В іншому випадку або не буде досягнуто очікуваного ефекту (якщо дії механізмів недостатньо), або Кредитна спілка нестиме невиправдано високі витрати (якщо дія механізму надмірна).
 - **Повна реалізація внутрішніх можливостей виходу Кредитної спілки з кризового стану.** У боротьбі із загрозою Кредитна спілка має розраховувати виключно на внутрішні фінансові можливості.
- 10.3. У зв'язку з цим управління безперервністю дає розумну гарантію:
- захисту інтересів усіх зацікавлених сторін;
 - захисту майна та інформаційних ресурсів;
 - забезпечення безперервності системи управління;
 - мінімізації фінансових збитків і нефінансових втрат;
 - мінімізації часу на відновлення бізнес-процесів;
 - координація та злагодженість дій працівників в разі настання непередбачуваних ситуацій;
 - створення алгоритму відновлення нормальної роботи бізнес-процесів.
- 10.4. Підходи мінімізації втрат враховують неможливість в кризу нарощувати кредитний портфель, збільшувати процентні доходи за рахунок обсягів. Кредитна спілка розглядає наступні заходи щодо відновлення показників діяльності (перелік не є вичерпним):
- заходи по зменшенню активів;
 - реструктуризацію активів;
 - повернення дорогих пасивів;
 - зменшення відсоткових ставок;
 - зменшення адміністративних витрат.

11. ЗВІТНІСТЬ ЩОДО РИЗИКІВ

- 11.1. Кредитна спілка створює надійну інформаційну систему управління ризиками, яка забезпечує агрегування даних щодо ризиків Кредитної спілки, оперативне та коректне вимірювання ризиків як в звичайних, так і в стресових ситуаціях.
- 11.2. Процедури обробки даних щодо ризиків, формування управлінської звітності, конфіденційності та збереження такої інформації, а також доступу до неї включені в окремі розділи положень щодо управління окремими ризиками.
- 11.3. Управлінська звітність про ризики містить актуальну інформацію про ризики, своєчасно надається Наглядовій раді, Правлінню та іншим користувачам, які приймають рішення, та забезпечує повне розуміння ситуації щодо рівня ризиків кредитної спілки для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.
- 11.4. Уповноважені підрозділи/працівники кредитної спілки складають управлінську звітність про ризики, яка повинна бути:
- точною, вивіреною та достовірно відображати рівень прийнятого кредитною спілкою ризику;
 - комплексною - охоплювати всі суттєві види ризиків кредитної спілки, містити інформацію про концентрацію ризиків, дотримання встановленого розміру ризик-апетиту та значень лімітів ризику;

- чіткою та інформативною - надавати чітку та однозначну інформацію та бути достатньо вичерпною для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;
 - періодичною та поширеною серед користувачів управлінської звітності про ризики із забезпеченням конфіденційності.
- 11.5. Система управління ризиками передбачає, що Наглядова рада, Правління відповідно до компетенції, визначеної Законом про кредитні спілки та внутрішніми документами кредитної спілки, встановлюють періодичність складання та надання управлінської звітності про ризики.
- 11.6. Перелік управлінської звітності про ризики:
- CRO подає звіти щодо кредитного ризику Наглядовій раді та її комітету з управління ризиками (у разі його утворення) не рідше одного разу на квартал, Правлінню та кредитному комітету - не рідше одного разу на місяць,
 - CRO подає звіти щодо ризику ліквідності та процентного ризику Наглядовій раді та її комітету з управління ризиками (у разі його утворення) не рідше одного разу на квартал, Правлінню - не рідше одного разу на місяць,
 - CRO подає звіти щодо операційного ризику Наглядовій раді та її комітету з управління ризиками (у разі його створення), Правлінню не рідше одного разу на квартал,
 - ССО подає звіти щодо оцінки комплаєнс-ризиків Наглядовій раді та її комітету з управління ризиками (в разі його утворення), Правлінню не рідше одного разу на квартал або частіше у випадках, установлених законодавством України.
- Формати (інформаційне наповнення), порядок і терміни подачі перелічених звітів визначаються рішеннями органів, яким надаються дані звіти (Наглядова рада/Правління) з урахуванням вимог порядків та положень щодо управління окремими ризиками.
- 11.7. Кредитна спілка повинна мати технічні можливості для формування нестандартної звітності про ризики:
- під час стресових ситуацій;
 - у разі зміни потреб щодо необхідної управлінської інформації;
 - у разі отримання запитів Національного банку або інших наглядових чи контролюючих органів.